

Золотухіна Л. О.,

*кандидат юридичних наук, доцент, завідувач кафедри цивільно-правових дисциплін
Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ України***АДМІНІСТРАТИВНА ЮСТИЦІЯ ЯК СКЛАДОВА АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО
МЕХАНІЗМУ ЗАХИСТУ ПУБЛІЧНОГО ІНТЕРЕСУ****ADMINISTRATIVE JUSTICE AS A COMPONENT OF THE ADMINISTRATIVE-LEGAL
MECHANISM FOR THE PROTECTION OF PUBLIC INTEREST**

У статті автором здійснюється аналіз категорії адміністративно-правового механізму забезпечення реалізації публічного інтересу. Під адміністративно-правовим механізмом забезпечення реалізації публічного інтересу автором розуміється складна комплексна структурована система врегулювання відносин між органами публічного управління та суб'єктами владного впливу, метою функціонування якої задоволення об'єктивно визначених суспільним розвитком потреб, його своєрідних «надцілей».

Обґрунтовано, що ефективність адміністративно-правового механізму забезпечення публічного інтересу досягається на нормативно-правовому, організаційно-управлінському та правозахисному рівнях. Обґрунтовано, що адміністративно-процедурна складова адміністративно-правового механізму захисту публічних інтересів призначена на попередження та припинення правопорушень у сфері реалізації конкретного публічного інтересу.

Підкреслено, що захист публічних інтересів має бути визнано центральним завданням адміністративної юстиції, характеристикою її правової природи, оскільки саме за допомогою адміністративного судочинства здійснюється судовий контроль та нагляд за діяльністю органів державної влади та органів місцевого самоврядування, відбувається захист прав, свобод та законних інтересів осіб та відновлюються порушені публічні інтереси.

Обґрунтовано, що окремою діяльністю формою захисту публічних інтересів органами адміністративної юстиції є припинення чинності виданих органами публічної адміністрації нормативно-правових актів (або визнання нечинними їх окремих положень), що порушують публічні інтереси.

Ключові слова: адміністративна юстиція, адміністративні правовідносини, ознаки, поняття, публічне управління, публічний інтерес.

In the article the author analyzes the category of administrative and legal mechanism for ensuring the realization of public interest. Under the administrative-legal mechanism for ensuring the realization of public interest, the author understands complex structured system of regulation of relations between public administration bodies and subjects of power influence, the purpose of functioning of which is the satisfaction of objectively defined social development needs, its peculiar "over-goals".

It is substantiated that the effectiveness of the administrative-legal mechanism of ensuring public interest is achieved at the normative-legal, organizational, managerial and human-rights levels. It is substantiated that the administrative and procedural component of the administrative-legal mechanism for the protection of public interests is intended for the prevention and cessation of offenses in the realization of a particular public interest.

It is emphasized that protection of public interests should be recognized as the central task of administrative justice, a characteristic of its legal nature, since it is with the help of administrative legal proceedings that judicial control and supervision of the activity of state authorities and local self-government bodies are carried out, protection of the rights, freedoms and legitimate interests of individuals and restored public interests.

It is substantiated that the separate activity form of protection of public interests by administrative justice bodies is the termination of the issuance of normative legal acts issued by public administration bodies (or the invalidation of their separate provisions) that violate public interests.

Key words: administrative justice, administrative legal relations, signs, concept, public administration, public interest.

Постановка проблеми. Обрання Україною європейського вектору розвитку, спрямованого на розбудову правової демократичної держави та входження до європейської спільноти зумовлює необхідність у створенні системи ефективних засобів захисту прав та свобод людини, одним із елементів якої виступає дієва та відповідальна система судового захисту. Право на доступ до правосуддя та справедливий судовий розгляд є однією з основних ознак правової держави.

Згідно зі ст. 55 Конституції України кожному гарантується право на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб, які зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України [1].

Утвердження й забезпечення прав і свобод людини і громадянина задекларовано головним обов'язком Української держави; саме права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість державної діяльності. О.Ф. Андрійко не випадково називає захист прав людини «основним чинником еволюції адміністративного права» [2, с. 13], адже саме в забезпеченні непорушності прав і свобод людини і громадянина у відносинах з органами виконавчої влади полягає суспільне призначення адміністративного права.

Функцію щодо захисту прав фізичних та юридичних осіб від зловживань з боку влади, виходячи із завдань правової держави, виконує судовий контроль за діяльністю виконавчої влади. Такий судовий контроль полягає у вирішенні судом спорів, які виникають у сфері реалізації виконавчої влади

та місцевого самоврядування, і одержав назву «адміністративна юстиція» [3, с. 9].

Стан наукової розробки проблеми. Дослідження категорії адміністративно-правового механізму забезпечення захисту публічного інтересу є надзвичайно актуальним як у наукових колах, так і серед практиків. Варто виділити наукові розробки таких вчених, як В.Б. Авер'янов, Ю.П. Битяк, В.І. Васильєва, О.В. Гончарук, Б.М. Дронів, С.П. Погребняк, Р.В. Сивий, В.М. Селіванов, В.В. Галунько, Р.А. Калюжний, М.П. Кунцевич, Ю.О. Легеза, С.В. Савченко, О.М. Вінник, Є.В. Курінний, В.К. Колпаков, Т.О. Коломоєць, А.Я. Курбатов, С.Т. Гончарук та ін.

Однак у дослідженнях представників адміністративної науки однозначності підходів до встановлення сутності категорії адміністративно-правового механізму забезпечення захисту публічного інтересу не простежується. Все вище зазначене обумовило *мету* дослідження, яка полягає у здійсненні характеристики сутності захисту публічного інтересу у порядку адміністративного судочинства.

Виклад основного матеріалу. Не можна не звернути увагу, що у більшості досліджень адміністративної юстиції згадуються передусім інтереси фізичних та юридичних осіб, тобто приватні інтереси. У зв'язку із цим у світлі тематики неминуче постає запитання, яким чином публічні інтереси вбудовуються в конструкцію адміністративної юстиції і чи може вона взагалі розглядатися як інструмент захисту саме публічних інтересів.

Досить показово, що донині в юридичному обігу превалювали терміни «законний інтерес» або тотожний йому «охоронюваний законом інтерес», вжиті в законах України «Про місцеве самоврядування» (ст. 38) та «Про виконавче провадження» (ст. 55). Саме вони використовувались і в адміністративно-судовій практиці; слід вказати, що визначення законного інтересу як об'єкта судового захисту було впроваджено рішенням Конституційного Суду України від 01.12.2004 у справі № 1-10/2004, згідно з яким зазначений інтерес означав прагнення до користування конкретним матеріальним та / або нематеріальним благом, зумовлений загальним змістом об'єктивного і прямо не опосередкований у суб'єктивному праві простий легітимний дозвіл, що є самостійним об'єктом судового захисту та інших засобів правової охорони з метою задоволення індивідуальних і колективних потреб, які не суперечать Конституції і законам України, суспільним інтересам, справедливості, добросовісності, розумності та іншим загальноправовим засадам [4, с. 37].

При цьому ставити знак тотожності між поняттями «законні інтереси» та «публічні інтереси» в жодному випадку не можна, хоча певні характеристики є для них загальними. По-перше, як перші, так і другі, на відміну від прав, не є чітко визначеними в законі, тобто «прямо опосередкованими в суб'єктивному праві»; по-друге, зважаючи на потенційно необмежений простір «прагнень до користування певним благом», характеризуються різноманітністю й різ-

носпрямованістю, що не дозволяють надати більш-менш вичерпний їхній перелік.

При цьому визначальною характеристикою законного інтересу виступає відповідність нормам, закріпленим у правових актах; для публічного інтересу, крім цього, важливим є показник значущості для значної кількості осіб – носіїв цього конкретного інтересу. Умовно кажучи, кожний публічний інтерес є законним, але не кожен законний – публічним.

Особливості публічного інтересу як об'єкта адміністративно-судового захисту відображено у визначенні, запропонованому постановою Великої Палати Верховного Суду України від 13 лютого 2019 р. у справі № 810/2763/17, як сукупності приватних інтересів, тобто важливу для значної кількості фізичних і юридичних осіб потребу, яка, відповідно до законодавчо встановленої компетенції, забезпечується суб'єктами публічної адміністрації [5]. Іншими словами, навіть не безпосередній захист конкретного приватного інтересу являє собою інтерес публічний, а сам факт існування такої можливості та справедлива її реалізація у відповідності до законних приписів. Саме цей аспект виступає як юридично кваліфіковане загальне благо, яке по суті й є публічним інтересом [6, с. 139].

Як зауважує М. Штайнкюлер, держава повинна і покликана активно захищати права людини: «Така точка зору набуває в нинішні часи, за яких ринки опановуються приватними монополіями та олігополіями, все більшої актуальності. Як правило, той, хто має владу – чи завдяки приналежності до панівної більшості, чи з огляду на те, що йому вдається реалізувати свої інтереси всупереч інтересам більшості (наприклад, завдяки фізичній або економічній перевазі), – не потребує прав людини. Тому права людини переважно діють на захист та на користь меншості та / або слабких. Вони спрямовуються проти тих сил, які внаслідок їх правового та/або фактичного владного становища спроможні визначати умови життя окремої особи – також проти її бажання» [7, с. 34].

У ст. 1 Загальної декларації прав людини зазначається, що «всі люди народжуються вільними і рівними в своїй гідності і правах». Однак при цьому на конституційному рівні в Україні закріплено наявність у певних категорій осіб виняткових гарантій захисту прав; йдеться про принцип недоторканності посадових осіб як своєрідний узаконений виняток із загального принципу рівності прав і свобод громадян. Цей аспект розглядають у своєму дослідженні С. Рабінович та О. Панкевич [8, с.10], посилаючись на рішення Конституційного суду, в якому зазначено: «встановлення додаткових порівняно з недоторканністю особи гарантій недоторканності для окремих категорій державних посадових осіб має на меті створення належних умов для виконання покладених на них державою обов'язків та захист від незаконного втручання в їх діяльність» [9].

Тобто у просторі адміністративно-правового захисту власних свобод пересічні громадяни вступають в адміністративно-процесуальні відносини із особами, чий правовий статус характеризується

більшим обсягом повноважень і гарантій, – органами державної влади, органами місцевого самоврядування, їхніми посадовими і службовими особами та суддями. І тут ми ставимо знак тождественності між представниками цих різних гілок влади цілком свідомо, адже адміністративна юстиція являє собою систему державних органів, що формується іншими суб'єктами публічної влади та фінансується з державного бюджету.

В умовах сучасності ця система вимушена балансувати між потребами (запитами) суспільства, які зумовлюють її функціональні завдання, і можливостями держави (та й самої юстиції) їх забезпечити [10, с. 93]. Тому подібний стан речей висуває захист приватних інтересів на рівень загальносуспільної цінності, тобто публічного інтересу.

Іншими словами, у загальному вигляді кожний випадок судового оскарження ухваленого органами публічної влади адміністративного акта є прикладом адміністративно-правового захисту публічного інтересу – вищезазначеного інтересу щодо справедливого захисту прав та інтересів кожної особи. Однак це занадто широке розуміння, яке не потребує ретельної аналітики й невиправдано спрощує досліджуваній предмет. Саме в галузі адміністративно-правового захисту можна провести чітку лінію розмежування приватних та публічних інтересів: позовне оскарження індивідуальних адміністративних актів є прикметою захисту перших, а в аспекті захисту других оскарженню підлягають інші акти органів публічного адміністрування.

Призначені на реалізацію публічного інтересу дії органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування полягають у визначенні публічної волі у вигляді нормативно-правового акта, який розповсюджується на певну територію та на всіх відповідних суб'єктів публічного управління (фізичні та юридичні особи), здійснюючи в такий спосіб вплив владного характеру на всі галузі публічного життя, внаслідок чого громадяни вступають з державою чи органами місцевого самоврядування в адміністративні правовідносини. Якщо ж у такому документі публічні інтереси підмінюються квазі-публічними, зазначені особи (або прокурор, про що зазначалося раніше) можуть звернутися до органів адміністративної юстиції, які можуть позбавити чинності нормативно-правовий акт управління, що суперечить публічним інтересам.

Взагалі захист публічних інтересів можна визнати центральним завданням адміністративної юстиції, що характеризує її правову природу, оскільки саме за допомогою адміністративного судочинства здійснюється судовий контроль та нагляд за діяльністю органів державної влади та органів місцевого самоврядування, відбувається захист прав, свобод та законних інтересів осіб та відновлюються порушені публічні інтереси [11, с. 34].

Призначення адміністративної юстиції має полягати у здійсненні виключно правового контролю, а не контролю за доцільністю управлінської діяльності. У цьому полягає особливість судового адміністратив-

но-правового захисту, бо саме суди найбільше відповідають вимогам незалежності та неупередженості, що ставляться перед правозахисними органами.

Таким чином, припинення чинності нормативно-правових актів (або визнання нечинними їх окремих положень, що порушують публічні інтереси), виданих органами публічної адміністрації, є окремою діяльнісною формою захисту публічних інтересів органами адміністративної юстиції. Причому в деяких випадках публічність інтересу, порушеного оскаржуваним актом, доводиться масштабністю кількості адміністративних позовів щодо дій та рішень органів виконавчої влади, ухвалених на підставі оскаржуваного акта.

Автор розглядає конкретний приклад адміністративно-судового захисту публічного інтересу. Так, за матеріалами справи, у вересні 2014 року Нікопольська районна державна адміністрація Дніпропетровської області звернулася в зазначений суд із позовом до відповідача про примусове відчуження у державну власність з мотивів суспільної необхідності земельної ділянки площею 2,82 га, кадастровий номер *****, цільове призначення: ведення товарного сільськогосподарського виробництва, категорія: землі сільськогосподарського призначення, яка належить відповідачу на праві приватної власності на земельну ділянку, на підставі державного акта серії **** від 28 серпня 2002 року, за ціною ***** гривень, під розміщення об'єктів, пов'язаних із видобуванням корисних копалин загальнодержавного значення (розширення кар'єру публічного акціонерного товариства «Орджонікідзевський гірничо-збагачувальний комбінат» з видобутку корисних копалин загальнодержавного значення) про зобов'язання звільнити земельну ділянку протягом 5 днів з дня набрання постановою суду законної сили.

В обґрунтування позовних вимог Нікопольська районна державна адміністрація Дніпропетровської області зазначила, що вилучення земельної ділянки необхідно для розширення меж кар'єрів з видобування корисних копалин загальнодержавного значення (марганцевої руди) публічним акціонерним товариством «Орджонікідзевський гірничо-збагачувальний комбінат», що обумовлено загальнодержавними інтересами та інтересами територіальної громади Нікопольського району.

При винесенні рішення у справі суд спирався на такі судження. *Положеннями ч. 1 ст. 8 Закону України «Про відчуження земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, які перебувають у приватній власності, для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності» визначено, що органи виконавчої влади відповідно до своїх повноважень та в порядку, визначених цим Законом, приймають рішення про викуп земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені (крім об'єктів, викуп яких віднесено до повноважень органів місцевого самоврядування), для таких суспільних потреб як розміщення та обслуговування об'єктів, пов'язаних із видобуванням корисних копалин.*

За ст. 15 зазначеного Закону в разі неотримання згоди власника земельної ділянки, інших об'єктів нерухомого майна, що на ній розміщені, з викупом цих об'єктів для суспільних потреб зазначені об'єкти можуть бути примусово відчужені у державну чи комунальну власність лише як виняток з мотивів суспільної необхідності і виключно під розміщення, зокрема, об'єктів, пов'язаних із видобуванням корисних копалин загальнодержавного значення.

Указана земельна ділянка знаходиться в межах гірничого відводу, наданого публічному акціонерному товариству «Орджонікідзевський гірничо-збагачувальний комбінат» відповідно до акта, виданого Державною службою гірничого нагляду та промислової безпеки України 26 грудня 2011 року № 1921, за змістом якого у межах гірничого відводу підлягають використанню поклади марганцевих руд.

Наявність суспільної необхідності та публічного (загальнодержавного) інтересу в цій справі суд довів у такий спосіб: *Марганцева руда, згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 12 грудня 1994 року № 827 «Про затвердження переліків корисних копалин загальнодержавного та місцевого значення»* віднесена до корисних копалин загальнодержавного значення. *Постановою Кабінету Міністрів України від 23 грудня 2004 року № 1734 «Про затвердження переліку підприємств, які мають стратегічне значення для економіки та безпеки держави», відкрите акціонерне товариство «Орджонікідзевський гірничо-збагачувальний комбінат» (код ЄДРПОУ 00190928)* віднесено до підприємств, які мають стратегічне значення для економіки та безпеки держави.

Судом встановлено, що *Нікопольською районною державною адміністрацією Дніпропетровської області дотримано вимоги законодавства України при прийнятті розпоряджень та при вжитті заходів щодо досудового врегулювання питання викупу земельної ділянки з мотивів суспільної необхідності та доведено, що розширення меж кар'єрів з видобування корисних копалин загальнодержавного значення (марганцевої руди) публічним акціонерним товариством «Орджонікідзевський гірничо-збагачувальний комбінат» є неможливим без припинення права власності відповідача на земельну ділянку.*

На підставі зазначеного суд дійшов висновку, що з урахуванням встановлених обставин, наявності суспільної необхідності примусового відчуження земельної ділянки відповідача та загальнодержавних інтересів територіальної громади, позовні вимоги є обґрунтованими та такими, що підлягають задоволенню [12].

Аналізуючи матеріали справи, можна дійти висновку, що в даному разі суд фактично мав вирішити конфлікт двох різних публічних інтересів: з одного боку, публічного інтересу в забезпеченні й охороні державою права приватної власності, з іншого – публічного інтересу в розвитку вітчизняної промисловості. При цьому перший із вказаних інтересів безпосередньо пов'язаний із реалізацією індивідуального права. У нашому випадку на воло-

діння та вільне користування власністю, тоді як другий має виключно публічний (суспільний або державний) характер.

Це наводить на думку, що публічний інтерес за певних умов може суперечити правам людини; подібний висновок роблять дослідники А.В. Пасічник та Р.І. Раїмов. Згідно з їх поглядом, незважаючи на те, що забезпечення конституційних прав і свобод громадян є частиною обов'язку держави захищати публічні інтереси, права людини не є ані основою, ані частиною цього інтересу [13, с. 153].

Іншими словами, публічний інтерес являють не права людини самі по собі, а визнання й захист зазначених прав. Тобто, по суті, в публічно-правових відносинах захист приватних і захист публічних інтересів можуть виступати як різні сторони конфлікту, вирішення якого становить функцію адміністративної юстиції.

Для повноти розгляду цього аспекту слід звернутися до аналізу європейського законодавства. Як зазначають дослідники, виокремлюють абсолютні права людини – ті, що не можуть бути обмежені за жодних умов, – та так звані кваліфіковані права, які за певних умов можуть підлягати обмеженню. Наприклад, до абсолютних належать право на вибір віросповідання, свобода від катувань тощо; до переліку кваліфікованих включено право на захист власності, на повагу до сімейного і приватного життя, житла й листування, на свободу самовираження тощо.

При цьому в законі закріплено перелік підстав для обмеження кожного кваліфікованого права. Так, Європейська конвенція з прав людини вбачає підґрунтя для порушення права на повагу до сімейного і приватного життя, житла й листування в разі його конфлікту з такими публічними інтересами, як національна чи громадська безпека, захист здоров'я чи моралі, запобігання заворушенням чи злочинам, економічний добробут країни (ст. 8 зазначеної Конвенції; для порушення права на свободу думки, совісті чи релігії такими підставами виступають громадська безпека та захист громадського порядку, захист здоров'я чи моралі, захист прав і свобод інших осіб (ст. 9) [13, с. 153]. Для обмеження права на захист власності Протокол 1 зазначеної Конвенції у ст. 1 прямо передбачає підставу «інтереси суспільства» (в офіційному перекладі українською; мовою оригіналу “public interest”) та оговорює обов'язкову наявність спеціальних умов цього обмеження – відповідність закону і загальним принципам міжнародного права [14].

Важливий внесок у справу конкретизації публічного інтересу при вирішенні спорів щодо відчуження власності являють собою рішення Європейського суду з прав людини. Так, саме рішеннями Суду в розуміння публічного інтересу стосовно зазначених справ внесено такі уточнення: публічним інтересом визнається не тільки випадок, коли майно забирають на благо суспільства взагалі, але й випадки, коли право власності на майно передається від однієї особи іншій, якщо це робиться з метою виконання законної політики, спрямованої на зміцнення соціальної спра-

ведливості в суспільстві; заволодіння майном, здійснене з метою впровадження соціальної, економічної чи іншої політики, яку передбачає закон, може сприйматися як публічний інтерес, навіть якщо суспільство безпосередньо не користується й не володіє цим майном; національні органи влади завдяки безпосередньому знанню суспільства та його потреб мають кращі, ніж міжнародний суд, можливості для оцінки того, чим є публічний інтерес; між вимогами загальних інтересів суспільства та вимогами захисту основних прав людини має забезпечуватися справедлива рівновага тощо [15, с. 158–159].

Повертаючись до тематики вирішення цього аспекту у вітчизняному нормативно-правовому та практичному просторі, автор зазначає, що сьогоденний стан відносин між приватним власником і суспільством на шляху узгодження абсолютної свободи власності та цивілізованого характеру забезпечення публічних інтересів свідчить про велику кількість прогалин у правозастосуванні. Наявність законодавчого порядку, на жаль, не гарантує захищеності приватної власності та не забезпечує балансу приватних і суспільних інтересів.

Так, за твердженням дослідників, включена Законом України «Про відчуження земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, які перебувають у приватній власності, для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності» до Кодексу адміністративного судочинства України стаття 183-1 визначає лише окремі формально-процесуальні моменти провадження у справах за адміністративними позовами про примусове відчуження земельної ділянки, інших об'єктів нерухомого майна, що на ній розміщені, з мотивів суспільної необхідності, й не дає відповіді на ключові питання предмета та закономірностей його дослідження судами у таких справах [16, с. 18].

У рамках розгляду конкретних справ за такими позовами обов'язкового уточнення потребує категорія суспільної необхідності. Згідно із ч. 5 ст. 4 зазначеного Закону викуплена або примусово відчужена земельна ділянка не може бути передана в користування або у власність фізичній чи юридичній особі для цілей, не пов'язаних із забезпеченням суспіль-

них потреб або суспільної необхідності, визначених у рішенні органу державної влади чи органу місцевого самоврядування про відчуження зазначеної земельної ділянки; ч. 3 ст. 18 передбачає використання та розпорядження земельною ділянкою, іншими об'єктами нерухомого майна, що на ній розміщені, викупленими для суспільних потреб або примусово відчуженими з мотивів суспільної необхідності, виключно в порядку, встановленому законом для забезпечення суспільних потреб, що стали підставою для викупу таких об'єктів.

Таким чином, цільове призначення подальшого використання вилученої земельної ділянки чи іншого нерухомого майна науковці розцінюють як одну з найістотніших складових подальшого правового режиму відчуженої власності. Тобто в разі, якщо потреба у використанні земельної ділянки, інших об'єктів нерухомого майна, що на ній розміщені, викуплених для суспільних потреб чи примусово відчужених з мотивів суспільної необхідності, відпала, орган, який прийняв рішення про викуп цих об'єктів, протягом місяця з дня, коли йому стало відомо чи повинно було стати відомо про це, приймає відповідне рішення, будучи зобов'язаним розпочати процедуру повернення відчужених об'єктів попередньому власнику. Це ще раз підкреслює необхідність чіткого визначення суспільної необхідності, що є підставою для задоволення позову [16, с. 23].

Висновок. Захист публічних інтересів визнано центральним завданням адміністративної юстиції, характеристикою її правової природи, оскільки саме за допомогою адміністративного судочинства здійснюється судовий контроль та нагляд за діяльністю органів державної влади та органів місцевого самоврядування, відбувається захист прав, свобод та законних інтересів осіб та відновлюються порушені публічні інтереси.

Обґрунтовано, що окремою діяльнісною формою захисту публічних інтересів органами адміністративної юстиції є припинення чинності виданих органами публічної адміністрації нормативно-правових актів (або визнання нечинними їх окремих положень), що порушують публічні інтереси.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. [у ред. від 30.09.2016]. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Андрійко О.Ф. До питання еволюції адміністративного права та предмета адміністративно-правового регулювання. Сучасна адміністративно-правова доктрина захисту прав людини: тези доп. та наук. повідомл. учасн. наук.-практ. конф. (м. Харків, 17–18 квіт. 2015 року). Х. : Право, 2015.
3. Адміністративна юстиція: європейський досвід і пропозиції для України / авт.- упор. І.Б. Коліушко, Р.О. Куйбіда. К. : Факт, 2003. 536 с.
4. Мельник Р.С. Загальне адміністративне право : навч. посіб. К. : Ваіре, 2014. 376 с.
5. Постанова Великої Палати Верховного Суду України від 13 лютого 2019 р. у справі № 810/2763/17 // Єдиний державний реєстр судових рішень [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/79883398>.
6. Андрушко І.П. Категорія «публічний інтерес» у конституційному праві: поняття та зміст. Часопис Київського ун-ту права. 2011. № 4. С. 137–142.
7. Штайнкіллер М. Захист прав людини та адміністративне судочинство. Захист прав людини в адміністративному судочинстві: сучасний стан і перспективи розвитку в Україні: зб. матеріалів міжнар. наук.-практ. конф., присвяченої 10-річчю процесуальної діяльності адміністративних судів України (м. Київ, 1–2 жовтня 2015 року) / за заг. ред. О.М. Нечитайла. К. : Ваіре, 2015.

8. Рабінович С. Проблеми застосування статусу рівності в захисті прав людини (за матеріалами практики Конституційного Суду України). Вісник Національної академії правових наук України. 2015. № 3 (82). С. 10.
9. Рішення Конституційного Суду України № 7-зп від 23.12.1997 р. Офіц. вісн. України. 1998. № 1. Ст. 23.
10. Бризіцький М. Досягнення завдання адміністративного судочинства як критерій пріоритетності реформ. Захист прав людини в адміністративному судочинстві: сучасний стан і перспективи розвитку в Україні: зб. матеріалів міжнар. наук.-практ. конф., присвяченої 10-річчю процесуальної діяльності адміністративних судів України (м. Київ, 1–2 жовтня 2015 року) / за заг. ред. О.М. Нечитайла. К. : Ваіте, 2015.
11. Корчинський О.І. Правові засади організації адміністративного судочинства в Україні: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Львів, 2018. 185 с.
12. Постанова Дніпропетровського апеляційного адміністративного суду у справі № 872/2а-13/14 від 28.05.2015 р. [Електронний ресурс] // Офіційний веб-сайт Єдиного державного реєстру судових рішень. – URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/44753589#>.
13. Раїмов Р.І. Особливості публічного інтересу. Юридичний науковий електронний журнал. 2018. № 2. С. 150–153.
14. Протокол до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод: ратифіковано ВРУ 17.07.1997 р. [Електронний ресурс]. – URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_535.
15. Раїмов Р.І. Практика Європейського суду з прав людини щодо визначення меж поняття «публічний інтерес». Науковий вісник Ужгородського нац. ун-ту. Серія ПРАВО. 2017. Вип. 47. Т. 2. С. 157–162.
16. Ільницький О.В. Особливості судового розгляду справ про примусове відчуження земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, з мотивів суспільної необхідності. Вісник Вищої ради юстиції. 2013. № 3 (15). С. 18–33.